

..... Σ Η Μ Α .....

- 0.- 'Αγαπητοί μας φίλοι, θά μας δικούσετε να σήμερα σ'ένα πρόγραμμα Ποντιακών τραγουδιών, που γράφει να επιμελεῖται ο Στάθης Ευσταθιάδης.-Μουσική έπιμελεια 'Ηρακλή Κοκοζίδη.

Καὶ πρὸν προχωρήσωμε στὸ πρόγραμμά μας, θά μας ἐπιτρέψετε, νά διακοινώσωμε τὴν ἀλλαγὴν, που γίνεται στὴν ὥρα να στὴν ἡμέρα τῆς ἐπομπῆς μας ἀπό τὸ ραδιοφωνικὸ σταθμὸ τῶν Ενδιάμεσων. Από τὴν ἔρχομενη ἑβδομάδα δέν θά μας δικούτε πιᾶ νάθε Σάββατο, ἀλλὰ νάθε Πέμπτη στὶς πέντε ναὶ μισὺ τὸ ἀπόγευμα. Κοντά σας, λοιπόν, εἰς τὸ ἔξης νάθε Πέμπτη στὶς πεντέμισυ.

Καὶ ἀρχίζομε σήμερα τὴν ἐπομπή μέ εἶνα δημοφό δημοτικὸ τραγοῦδι, που παρουσιάζει τῇ ζωῇ τῆς ἔξοχῆς, τοῦ Παρχάρου.

..... ΛΥΡΑ .....

'Η παρχαρομάνα ναλεῖ τὶς ἄλλες Ρομάνες, ναρθοῦν μαζὲ της, στὰ φηλά. Μή φοβᾶστε, τὶς λέει, ἐγὼ τὰ ἔλυσα τὰ χιδνια. Καὶ τότε Ρομάνες ναὶ τσοπάνηδες, πρόβατα ναὶ τσοπανδικυλα ἔκεινοῦν γιά τὰ ἀγαπημένα βοσκοτόπια, ἔνετ, ὅπου ἡ ζωή εἶναι τὸσο δημοφή, συντροφιά μέ τὰ πουλιά, νάτω ἀπό τὸ στοργικὸ μάτι τοῦ Θεοῦ.

ΛΥΡΑ-ΤΡΑΓΟΥΔΙ .....

- 0.- Σειρά ἔχει τὸ εὔθυμο τραγουδάνι: " "Ἐναν βούραν τσατσόπα ", τσατσόπα ὅμως μέ λεφτοκαρδπα, που θὰ προσφερθοῦν στὰ κοριτσόπουλα, γιά νά γίνη τὸ χατῆρι τους. Φτωχή προσφορά, ὅμως βγαλμένη μέσα ἀπό τὴν ψυχή, είλικρινής. Καὶ ἡ πρόθεση πάντα ναλή.

..... ΛΥΡΑ-ΤΡΑΓΟΥΔΙ .....

- 0.- 'Ανούστε, τώρα, δίστιχα τῆς Ιρώμηνς, ἀγάπης δίστιχα, που μέ τὸση ζωντάνια παρουσιάζουν τὴν ψυχή τοῦ ἔρωτόλου λαοῦ μας, που ἔνφράζουν τὸ φλογερό πάθος τοῦ ἔρωτα.

..... ΛΥΡΑ-ΤΡΑΓΟΥΔΙ .....

- 0.- Στὰ δίστιχα, που ἀκολουθοῦν, δέ ἔρωτευμένος νέος, παίρνοντας τὸ δρόμο, τὸν μακρυνδ γιά τὴν ἀγάπη του, τὴν παρακαλεῖ νά μήν τὸν γελάσῃ, νά μήν τὸν ἀρνηθῆ, γιατί.....

Τὰ στράτας ίσ' πολλὰ μαιρά τῇ νάιου μή παρεώντας με.

..... ΛΥΡΑ-ΤΡΑΓΟΥΔΙ .....

- 0.- Φίλοι ἀνροαταί, σᾶς ξαναθυμίζομε, δτι ἡ ἐπομπή μας αὐτῇ μετατίθεται στὴν Πέμπτη, πέντε ναὶ μισύ τὸ ἀπόγευμα, Μᾶς δικούτε μόνο σήμερα Σάββατο. Θά είμαστε ιοντά σας λοιπόν τὴν ἔρχομένη Πέμπτη ναὶ νάθε Πέμπτη στὶς πέντε ναὶ μισύ, ἀπό τὸ πρόγραμμα τοῦ σταθμοῦ τοῦ Γ'. Σώματος.

Τὸ σιοπό, που θὰ δικούσετε τώρα ναὶ μέ τὸν δποῖο θὰ ιλείσῃ ἡ ἐπομπή μας, τὸν ξεσηνώσαμε ἀπό τραγουδιαστάς ναὶ λυράρηδες τῆς περιφερείας Λαγκαδά. Ο ἴδιος σιοπός ύπηρχε ναὶ στὸν Πόντο, σέ ἄλλη ὅμως παραλλαγή. Ειεῖ λέγαν πάνω σ' αὐτὸν τραγούδια Τούρκικα, ἔννοεῖται οἱ Πόντιοι τὰ τραγουδοῦσαν ναὶ μάλιστα στὴν περιοχή τῆς Τσιμερᾶς σέ ὥρα γάμου ναὶ συγκειριμένα νατά

τό ξεινημα τού γαμπροῦ γιά τό "υνφόπαρμαν".¹⁰ Βέβαια σέ ἄλλες περιοχές τοῦ Πόντου κατά τό ἕδιο ξεινημα παιζόταν ἄλλος σκοπός καί σέ ἄλλες πόλι διαφορετικός.¹¹ Ενεῖνο, πού παρατηροῦμε στό σκοπό, γιά τόν ὅποιο σᾶς μήλοῦμε, εἶναι ὅτι, ὅπως τραγουδιέται τώρα μέ τῇ συνοδείᾳ τῆς λύρας, χορεύεται ὡς δμάλ.¹² Έχει ρυθμό Τραπεζούντεύκου δμάλ, ἐνῷ στόν Πόντο ὁ ἕδιος σκοπός μέ

τήν παληά του παραλλαγή, δέν ~~προσαρμόζονται~~ σε κανένα άπο τους χορούς μας
αντί λαζαρέωνται στη ΛΥΡΑ-ΤΡΑΓΟΥΔΙ όπι δύο ευωβίωνοι νίκαιανται

¶ στό ρεφράΐν τῆς λύρας.) Στό πλαΐσθοτής λαογραφινής μας προσπαθεΐας, να συγκεντρώσωμε, όσο μποροῦμε τό λαογραφινό μας ύλινδ, ή θεατρινή διάδα του ιαλλιτεχνικού μας όμβλου, θά δώση στήν πόλη τῶν Σερρών λίαν προσεχῶς ποντιαίην θεατρικήν παράστασιν μέ τήν ήθογραφιήν ξεναρδιστικήν ιωμωδίαν:

“Εργατα οι δουλειας” του συγγραφέως Στάθη Εύσταθιδη.
‘Ο ιαλλιτεχνιος μας όμιλος, τμῆμα του όποιου άκουτε στήν Ποντιακή αύτη ώρα, θα έμφανιστη είς την πόλιν των. Σερρών είς μίαν πανηγυριηνή άτμο-σφαιραν Ποντιακοῦ ιαλλιτεχνιοῦ οι, λαογραφικοῦ περιεχομένου. ’Η παράστασις θά δοθῇ λίαν προσεχῶς.

•Εδῶ ιλείνει τό πρόγραμμά μας. Ήδη είμαστε ιαί πάλι μαζί σας τήν έρχομένη
Πέμπτη, στίς πέντε ιαί μισύ τό άπογευμα. Πέμπτη, πέντε ιαί μισύ, όχι πιά
σε βράχο." Οι δύο πατέρων περιέβαλαν την κόρη τους με τα ώμους τους, οι
μητέρες τους έκαναν την ίδια ανάσταση, η μεγαλύτερη μητέρα της οικογένειας
και η μητέρα της οικογένειας της οικογένειας της μητέρας της οικογένειας της μητέρας της
οικογένειας της μητέρας της οικογένειας της μητέρας της οικογένειας της μητέρας της οικογένειας

..... TAYOMATT-ARYA .....